

A személyiségi jog magánjogi oltalma. A személyiségi jog elismerése, úgy látszik, még mindig sok akadállyal küzködik és bírói gyakorlatunk szinte érthetetlenül zárkózik el a jogirodalomban, külföldi törvényhozásban és a magyar kodifikációs előmunkálatokban teljes tisztasággal kiképzett joghelyek következei elől. A legujabb ilyen példát szolgáltatja a Kuria P. III. 5838/1926. sz. határozata.

Az ügy tényállása igen egyszerű. A házasság a nő vétkesége alapján jogerősen felbontott. A nő a bontóperi ítélet után is volt férje nevét viselte. A volt férj keresettel fordult a bírósághoz „névviseléstől való eltiltás” iránt. Mindkét alsófoku bíróság a keresetnek helyt adott. A Kuria hivatalból észleli a pergátló kifogást, az alsófoku ítéleteket hatályon kívül helyezi, a pert megszünteti. Indok: A házassági törvény 94. §-a értelmében a vétkes nő volt férje nevét nem viselheti; aki e tilalom ellenére jár el, az anyakönyvi törvény 83. § szakaszába ütköző kihágást követ el, csak a járásbíró mint büntető bíróság hatáskörébe van utalva és „ennélfogva a polgári hatóságoknak ilyen ügyekben való eljárása teljesen ki van zárva”.

Az „ennélfogva” határozottságát nem értjük és helyeselni semmiképp se tudjuk. Nincs semmi kényszerítő ok arra, hogy amiért valamely cselekmény büntetőjogi vonatkozásában a büntetőbíró hatásköréhez utaltatott, ugyanezen cselekmény magánjogi vonatkozásai ne volnának a polgári bíróság elé vihetőek. Amikor a törvényhozás egy cselekményt bűncselekménynek minősít és a büntetőbíró elé utal, egyáltalán nem állít fel oly szabályt, hogy e cselekmény magánjogi konzekvenciái a polgári bíróság hatásköréből kivétettek volna. Az „ennélfogva” logikája odajuttathat, hogy gyilkosság, testisértés vagy bármily bűncselekmény által okozott kár sem volna követelhető a polgári bíróság előtt.

Ismételten örömmel szögezzük le azt a szemmel látható jogfejlést, hogy a Kuria tudatosan ülteti át a javaslat rendelkezéseit az élő jogba. Javaslatunk különféle szövegei — az első Tervezettől kezdve — teljes határozottsággal a személyiségi jog magánjogi oltalmának megóvása mellett foglaltak állást. Legszívesebben beiktatnók az I. Tervezet vonatkozó indokolásának egész fejezetét, amelyre felhívjuk a figyelmet. A Kuria ezuttal, sajnos, tartotta magát a régi gyakorlathoz, noha az alsófoku bíróságok érdemben akadálytalanul belebocsátkoztak az ügy tárgyalásába.

Hogy a büntetőjogi oltalom mellett a külön magánjogi oltalomnak megvan az elméleti és gyakorlati jogosultsága, csak utalhatunk a Tervezet felhozott indokolására.

Sajnáljuk, hogy a Kuria az alkalmat nem használta fel arra, hogy egy érett és tisztult jogi gyakorlatot elismerjen.

B. S.

Az új kárkamatkérdéshez. A „Polgári Jog” 6. számában dr. Varrnai István tollából megjelent egy rövid értekezés, mely az új kárkamatrendelettel foglalkozik.

Az abban kifejtettekkel s a hasonló felfogást valló bírói ítéletekkel szemben legyen szabad pár sorban kifejtennem a magam homlokegyenest ellenkező véleményét:

Nézetem szerint az a felfogás, mely szerint az 1923 : XXXIX. t.-c., mely a koronaérték csökkenéséből keletkezett kár megtérítését célozza, „nem indokolt”, „célját tévesztette”, meg nem állhat, még pedig úgy